

Kącik Porad Obywatelskich

Rozdzielność majątkowa

Co do zasady z chwilą zawarcia związku małżeńskiego powstaje ustrój wspólności majątkowej małżonków. Wspólność majątkowa może ustać przez rozwód, separację, śmierć jednego z małżonków, ale też z woli samych małżonków.

Małżonkowie mają również możliwość ustalenia rozdzielności majątkowej w mniej radykalny sposób – zawierając stosowną umowę notarialną przed notariuszem lub składając pozew o ustalenie rozdzielności przez sąd.

Dopuszczalność żądania przez każdego z małżonków ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej wynika z założenia, że trudności w ułożeniu przez małżonków stosunków majątkowych nie zawsze powodują rozkład pożycia małżeńskiego, mogący uzasadniać orzeczenie rozwodu lub separacji, i że przy innym ukształtowaniu tych stosunków małżeństwo może nadal funkcjonować. Żądanie jednego z małżonków ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej wchodzi w grę, gdy małżonkowie nie wyrażają zgodnej woli ustanowienia takiej rozdzielności w drodze umowy. Ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej może nastąpić tylko w czasie trwania małżeństwa, gdy istnieje między małżonkami wspólność majątkowa (zarówno ustawowa, jak i umowna) lub rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków.

Jedyną przesłanką ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej jest istnienie „ważnych powodów”. Żądanie ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej podlega ocenie także z punktu widzenia zasad współżycia społecznego (art. 5 k.c.). W ramach tej oceny należy mieć na względzie

interes pozwanego małżonka i dobro rodziny.

Ustawa nie definiuje pojęcia „ważne powody”. Przez ważne powody, dające podstawę do ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej, zwykło się rozumieć - ogólnie mówiąc - wytworzenie się takiej sytuacji, która w konkretnych okolicznościach faktycznych powoduje, że dalsze trwanie wspólności majątkowej między małżonkami pociąga za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny. Również sytuacja, w której jedno z małżonków ma podstawy do domagania się rozwodu, stanowi w zasadzie dostateczny powód, w rozumieniu art. 52 § 1, żądania przez niego ustanowienia rozdzielności majątkowej.

Ustanawiając rozdzielność majątkową sąd obowiązany jest oznaczyć w wyroku dzień, z którym ona powstaje. Zasadą jest ustalenie rozdzielności majątkowej z dniem mieszczącym się w przedziale czasowym między dniem wytoczenia powództwa a wydania wyroku.

W wyjątkowych wypadkach dopuszczalne jest ustanowienie rozdzielności majątkowej z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa.

Ponieważ rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia, sąd powinien ten dzień oznaczyć nawet wtedy, gdy powód żądał ustanowienia rozdzielności majątkowej bez wskazania dnia jej powstania.

Sądem właściwym jest sąd rejonowy, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie wspólne zamieszkanie, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze stale przebywa. W braku takiej

podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a gdy i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda.

Z chwilą ustanowienia rozdzielności majątkowej (zarówno przez umowę jak i przez orzeczenie sądu) każde z małżonków zaczyna „pracować” na własny rachunek. Uzyskiwane dochody powiększają od tej pory ich majątek osobisty. Ustalenie rozdzielności nie niweczy automatycz-

nie wcześniej uzyskanego majątku wspólnego. Nadal pozostaje on współwłasnością, ale każdy z małżonków ma prawo wystąpić o jego podział.

Agnieszka Theus

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. nr 9, poz. 59 z późn. zm.)

Biuro Porad Obywatelskich w Debrznie

Stowarzyszenie

"Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno"

ul. Ogrodowa 26

77 - 310 Debrzno

tel. +48 59 833 57 50, +48 59 833 71 49

fax +48 59 833 71 79

www.bpo.stowdeb.pl

Wydanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego